

Handläggare
Mikael Åhman
Telefon: 08 - 508 28 734

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2015-09-22 p. 11

Yttrande till länsstyrelsen angående överklagande av timavgift enligt miljöbalken, Skogsbergskroken 20-22, Hässelby Villastad 36:1

Förvaltningens förslag till beslut

1. Yrka att länsstyrelsen avslår överklagandet.
2. Överlämna och åberopa detta tjänsteutlåtande som miljö- och hälsoskyddsnämndens yttrande i ärende 5051-1579-2014.
3. Uppdra åt förvaltningschefen att företräda nämnden i ärendet.
4. Justera beslutet omedelbart

Gunnar Söderholm
Förvaltningschef

Monika Gerdhem
Avdelningschef

Sammanfattning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden (nämnden) har den 18 december 2013, i enlighet med då gällande taxa, beslutat att ta ut en tillsynsavgift på 2 940 kr. Summan motsvarar tre timmar nedlagd handläggningstid under 2013 i ett ärendet avseende enskilt avlopp på fastigheten Hässelby Villastad 36:1. Fastigheten ägs av staden men arrenderas av S. L. (nedan arrendatorn eller klaganden). Denne har överklagat nämndens beslut om timavgift.

Beslutet har överklagats till länsstyrelsen. Av överklagandet framgår i huvudsak att det inte finns någon saklig grund för nämndens påstående om att arrendatorns egenkontroll skulle ha påvisat sådana brister att det funnits grund för att ta ut timavgift. Vidare anser klaganden att en avgift inte bör tas ut innan nämnden

kommunicerat arrendatorn vilka brister som föreligger samt att ett tillsynsärende har avslutats. Arrendatorn anser även att tiden för inspektion och restid har överskattats, detta då minst tre grannar inom gångavstånd inspekterats under samma dag.

Den 31 juli 2015 beredde länsstyrelsen nämnden tillfälle att yttra sig över överklagandet. Nämnden har beviljats anstånd med att inkomma med yttrandet till länsstyrelsen senast den 24 september 2015.

Nämnden anser att överklagandet ska avslås. Det överklagade avgiftsbeslutet avser ett riktat tillsynsärende. Den tillsynstid som har lagts ner i ärendet, och som utgör grund för debiterbarhet, är skälig och har varit behövlig för tillsynen.

Nämnden har i skälen för avgiftsbeslutet dock felaktigt använt en formulering som används vid motivering av beslut om avgift i klagomålsärenden, vilket klaganden har reagerat på, och som i sådana ärenden används för att motivera varför det inte finns grund för att debitera avgift. Grund för att inte påföra avgift för nedlagd tillsynstid i ett ärende för riktad tillsyn finns dock inte i taxan, vilket är fallet i klagomålsärenden. I ett sådant ärende är ett ärende inte debiterbart om en olägenhet inte har konstaterats och att kravet på egenkontroll är uppfyllt.

Att nämnden i detta avgiftsbeslut har motiverat sitt avgiftsbeslut med en skrivning om bristande egenkontroll ändrar dock inte det förhållandet att nedlagd tid i ärendet har varit behövlig. Nämnden anser därför att överklagandet ska avslås.

Bakgrund

Under 2013 påbörjade miljöförvaltningen (förvaltningen) ett projekt för riktad tillsyn av de enskilda avlopp i Stockholms stad som förekommer i förvaltningens register. Den 26 augusti 2013 skickades en skrivelse till arrendatorn med en uppmaning om att fylla i uppgifter på en i skrivelsen bifogad enkät med frågor om befintlig avloppsanordning på fastigheten Hässelby Villastad 36:1 som arrenderas av klaganden. Avloppet byggdes av (dåvarande) Gatu- och fastighetsnämnden efter tillståndsbeslut 1999.

Den 6 september 2013 hörde klagandens ombud av sig till förvaltningen och menade att de uppgifter som förekommer i enkäten redan finns i ett tidigare tillståndsärende. Enligt tillståndet utgörs den aktuella avloppsanordningen av två trekammarbrunnar om vardera två kubikmeter med efterföljande infiltration i en ytbädd med 16 st indränmoduler. Anordningen är dimensionerad för tio personer, två hushåll. Enligt tillståndet ska slamtömning utföras minst en gång per år.

En ifyllt svarsblankett inkom till förvaltningen den 23 september 2013, samma dag som förvaltningen även utförde en inspektion av avloppsanordningen som omhändertar avloppsvatten från byggnaderna på fastigheterna Skogsbergskroken 20 och 22. Enligt uppgift från klaganden är det Stockholms Stad, Exploateringskontoret, som har anlagt avloppsanläggningen 2004 men anläggningen har inte börjat användas förrän 2012. Till anordningen är WC, dusch, köksavlopp kopplat.

Vid inspektionstillfället noterades mycket slam i slamavskiljarens första kammare som betjänar det lilla huset som klaganden bor i på Skogsbergskroken 22. Även i andra och tredje kammaren förekom lite slam. I slamavskiljaren som betjänar det stora huset på Skogsbergskroken 20 som knappt används sågs inget slam. Luftningsrören var torra men saknade skyddskåpa.

Den 18 december 2013 beslutade förvaltningen genom delegation att ta ut en tillsynsavgift på 2 940 kr motsvarande tre timmar nedlagd handläggningstid i ärendet under 2013, i enlighet med gällande timtaxa. I den fakturerade tiden ingår endast nedlagd tid för 2013 och därmed inte tid för upprättande av inspektionsprotokoll eftersom den upprättades först under 2014.

Den 26 december 2013 överklagade klaganden nämndens beslut om timavgift till länsstyrelsen.

Förvaltningen har under 2014 skickat inspektionsrapport till klaganden, där de brister som noterats vid inspektionstillfället har kommunicerats. Klaganden har därefter redogjort för de punkter som miljöförvaltningen tagit upp i inspektionsrapporten. Förvaltningen har i september 2014 skickat en skrivelse till klaganden om att avloppsanordningen bedöms uppfylla gällande krav för omhändertagande av avloppsvatten och att ärendet kommer att avslutas. Ett beslut om avgift för den tillsyn som utförts under 2014 om 2 040 kr har meddelats den 1 september 2014. Även detta beslut har överklagats till länsstyrelsen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Nämnden bedriver tillsyn över sådana verksamheter som påverkar människors hälsa och miljön. Att nämnden har rätt att ta ut avgift för nedlagt tillsynsarbete enligt det överklagade beslutet framgår av 2013 års taxa för miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet enligt miljöbalken (Kfs 2012:11) (nedan taxan). Taxan är meddelad med stöd av 27 kap. 1 § andra stycket miljöbalken.

Timavgiften för år 2013 är enligt 3 § i taxan fastställd till 980 kr.

Av 8 § taxan framgår att timavgift tas ut för varje påbörjad timme nedlagd handläggningstid. Med handläggningstid avses den sammanlagda tid som myndigheten har använt för inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, resor, provtagning och kontroller, handläggning i övrigt samt föredragning och beslut. I handläggningstiden ingår inte restid som vid ett restillfälle överstiger två timmar.

Som undantag framgår av 8 § andra stycket att avgift inte tas ut för handläggning av;

a) klagomål där olägenhet inte föreligger och verksamhetsutövaren har uppfyllt kravet på egenkontroll

b) överklaganden av nämndens eller överinstans beslut.

Förvaltningen önskar mot denna bakgrund framföra följande synpunkter som bemötande till det överklagande som givits in till länsstyrelsen.

Klaganden anser att det i beslutet om timavgift saknas en beskrivning av vilka brister i egenkontrollen som utgjort grund för att ta ut tillsynsavgiften.

Förvaltningen konstaterar att det har använts en felaktig mall i ärendehanteringssystemet ECOS vid upprättandet av det nu överklagade beslutet om timavgift. På så sätt har beslutet felaktigt motiverats med formuleringen ”i det aktuella fallet har er egenkontroll påvisat sådana brister att det finns grund för tillsynsavgift”. Den mall som felaktigen har använts är avsedd för klagomålsärenden. I dessa fall har nämnden, som framgår ovan enligt 8 § andra stycket punkten a), inte rätt att ta ut någon avgift om verksamhetsutövaren har visat att olägenhet inte föreligger och att kravet på egenkontroll är uppfyllt.

Förvaltningen vill poängtera att det nu aktuella ärendet avser en riktad tillsyn i syfte att kontrollera att miljöbalkens bestämmelser för omhändertagande av avloppsvatten följs och baseras således inte på ett klagomål som kommit in till förvaltningen. Ett beslut om avgift för sådan tillsyn behöver inte motiveras med stöd av några påvisade brister. Emellertid har förvaltningen vid inspektionstillfället kunnat konstatera brister i klagandens egenkontroll, såsom att slamtömning inte skett av slamavskiljare och att skyddskåpa till luftningsrör saknades. Dessa brister har kommunicerats genom inspektionsrapport under 2014, dvs. efter att det nu överklagade beslutet om timavgift för 2013 utgätt.

Klaganden har vidare anfört att den tillsynsavgift som beslutats är felaktig och att den är orimligt stor i förhållande till det utförda arbetet enligt specifikation på tidkortet.

Förvaltningen vidhåller att den tid som specificerats på tidkortet motsvarar den faktiskt nedlagda arbetstiden i ärendet under 2013, dvs. tre timmar. Följande arbetsmoment och tider har debiterats;

- Reg. av ärende, kontroll av verksamhetsutövare – 45 minuter
- Skrivelse med enkät inför inspektion – 30 minuter
- Inspektion ink restid – 90 minuter
- Granskning av svarsenkät – 15 minuter

Det är svårt att på ett överskådligt sätt beskriva varje enskilt arbetsmoment som utförts varför tidkortet innehåller sammanfattande poster. Arbetet med att förbättra tidkortet pågår kontinuerligt och överklagandet från arrendatorn utgör ett viktigt underlag när förvaltningen överväger om ytterligare justeringar behöver göras. I posten ”Reg. av ärende, motpartskontroll” ingår exempelvis urval av tillsynsobjekt (både bedömningen av vilka fastigheter och verksamhetsutövare som ska omfattas av tillsynen och utsökning ur olika register), registrering och kontroll av alla uppgifter som läggs in i förvaltningens ärendehanteringssystem ECOS. Som myndighet måste förvaltningen vara mycket noggrann med att rätt namn, organisationsnummer, postadress och fakturaadress förs in i systemet vilket kan kräva vissa efterforskningar.

När det gäller tillsynsområdet enskilda avlopp har förvaltningen bedömt att det av arbetsmiljöskäl krävs två inspektörer vid inspektionstillfällen, detta då inspektioner ofta kräver tunga lyft av exempelvis brunnslock. I posten ”inspektion inklusive restid” ingår således tiden för resa och inspektion för två inspektörer.

Uppgiften om att andra avloppsanordningar inspekterades under samma dag stämmer. Restiden har därför kunnat kortas ned väsentligt eftersom den sammanlagda restiden kunnat delas mellan flera verksamhetsutövare. Tiden för själva inspektionen har klockats av förvaltningen och tidförts i ärendehanteringssystemet tillsammans med den delade restiden.

Som ytterligare underlag för bedömning av tidsåtgången i ärendet bifogas utskrift av tidkort, utskrift från diariet med händelser i ärendet under 2013, utskickad skrivelse till arrendatorn och inskickad svarsenkät.

Förvaltningen anser sammanfattningsvis att det funnits grund för att påföra klaganden en avgift om 2 940 kr för kommunens tillsynsverksamhet enligt 2013 års taxa med en timavgift på 980 kr.

Förvaltningen anser inte att den faktiskt nedlagda arbetstiden i ärende under 2013 skulle vara oskäligt omfattande med sina tre timmar. Mot denna bakgrund anser förvaltningen att en korrekt debitering gjorts och att länsstyrelsen således ska avslå överklagandet.

Slut

Bilagor

1. Nämndens beslut om timavgift den 18 december 2013
2. Tidkort
3. Skrivelse från länsstyrelsen (daterad 31 juli 2015) inkl arrendatorns överklagande
4. Ärendeutskrift 2015
5. Skrivelse med enkät inför inspektion, 2013-08-26
6. Ifylld svarsblankett, 2013-09-23